

Statistisk ukehefte

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

Nr. 17 - 7. årgang

Oslo, 21. april 1966

I N N H O L D

- Konjunkturtendensene i april 1966
- Utenriksregnskap for januar-februar 1966. Foreløpige tall
- Utenrikshandelen i mars 1966. Foreløpige tall
- Engrosprisindeksen pr. 15. mars 1966
- Konsumprisindeksen pr. 15. mars 1966
- Skipsopplegg pr. 31. mars 1966
- Veitrafikkulykker med personskader. Januar-mars 1966
- Elever og lærere i fag- og yrkesskoler. 1965-66
- Forretningsbankenes utlån i utenlandsk valuta pr. 31. desember 1965
- Avlingane i hagebruket 1965. Revidert oppgave
- Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 3, 1966

Konjunkturtendensene i april 1966

(Forrige oversikt ble gitt i SU nr. 47, 1965)

På grunn av den lange tid som har gått siden forrige månedsrapport, er den internasjonale del av oversikten denne gang noe lenger enn vanlig.

Et markant trekk i det internasjonale konjunkturbildet for tiden er de sterkt motstridende tendenser som gjør seg gjeldende i Vest-Europa på den ene side og i Sambandsstatene på den annen. I Vest-Europa ligger den økonomiske aktivitet fortsatt høyt, men veksten i produksjonen er nå forholdsvis moderat i de fleste land. Et svakt punkt er den private investeringsetterspørsel, som viser tegn til stagnasjon eller liten vekst i alle de fire største industri-landene samtidig. Utviklingen i Sambandsstatene representerer den motsatte ytterlighet. Etter fem år med ubrutt oppgang har veksten i de senere måneder vært meget kraftig, og det foreligger en viss fare for at høykonjunkturen skal komme ut av kontroll. Tendenser til etterspørselspress har meldt seg, og det er i første rekke bedriftenes investeringsetterspørsel som driver veksten fram.

S t o r b r i t a n n i a er inne i en periode med svak økonomisk vekst. Bruttonasjonalproduktet i faste priser lå i siste kvartal i fjor bare 1,6 prosent over nivået ett år tidligere, og stigningen gjennom storparten av 1965 var ubetydelig. De sesongjusterte oppgaver over industriproduksjonen gir omtrent samme bilde. Så sent som i januar 1966 lå indeksen for industriens produksjon på samme nivå som ett år tidligere. Likevel var produksjonsutviklingen mot slutten av 1965 noe gunstigere enn tidligere på året, og produksjonen viste tegn på en svak øking i enkelte viktige industrigrener. Også i 1966 regnes det med forholdsvis svak vekst. The National Institute of Economic and Social Research venter på bakgrunn av etterspørselsutviklingen og den økonomiske politikk som nå føres, at bruttonasjonalproduktet i faste priser skal øke med 2,5 prosent fra 4. kvartal 1965 til 4. kvartal 1966.

Arbeidsmarkedet er, sett på bakgrunn av den svake økonomiske veksten det siste året, overraskende stramt. Så sent som i mars lå arbeidsledighetsprosenten etter sesongjusterte oppgaver på 1,2 prosent, og det var da et stort overskott av ledige plasser i forhold til tallet på ledige. Det stramme arbeidsmarkedet sett i sammenheng med den svake produksjonsveksten er uttrykk for at produksjonen pr. sysselsatt har utviklet seg lite gunstig i britisk næringsliv

det siste året. Ønsket hos mange bedrifter om å holde på arbeidskraften i påvente av bedre avsetningsforhold gir sikkert en del av forklaringen. Men det ser også ut til at den underliggende produktivitetsutviklingen i britisk næringsliv, sammen med arbeidstidsforkortinger det siste året, har hatt sitt å si. Under alle omstendigheter synes det klart at det nåværende etterspørselsnivå skaper et sterkt press på arbeidsmarkedet.

Oppgaver over ordretilgangen for de siste måneder i fjor kan tyde på at den svikt i etterspørselen som gjorde seg gjeldende i 1965 ikke lenger var så markert fram mot årsskiftet. I desember 1965 lå ordretilgangen i jern- og metallindustrien under ett på samme nivå som ett år tidligere, mens den gjennom storparten av 1965 hadde ligget betydelig under fjorårsnivået. Tilgangen på eksportordrer som i desember lå godt over fjorårsnivået, tydet på en sterk utenlandsetterspørsel, mens innlandsordrene fortsatt kom inn med noe mindre styrke enn ett år tidligere.

I den innenlandske etterspørsel var det særlig investeringene i fast kapital som i løpet av 1965 ble dempet av de økonomiske tilstramningstiltakene. Fra 4. kvartal 1964 til 4. kvartal i fjor var det omtrent ingen øking i investeringene totalt. De offentlige investeringene fortsatte riktignok å øke i betydelig tempo, men de private investeringene i industrien holdt seg omtrent uendret, og ellers i det private næringsliv gikk investeringene betydelig ned. En undersøkelse over industriens investeringsplaner fra november/desember i fjor viste at bedriftene planla å øke investeringene med 2,5 prosent fra 1965 til 1966. Dette var en justering nedover i forhold til plantallene fra august i fjor, da økingen ble oppgitt til 5 prosent. Spesielle stimuleringsiltak er nylig gjennomført for investeringssetterspørselen, og det regnes med en øking i investeringene totalt på 2 - 2,5 prosent fra 1965 til 1966.

Det totale private konsumet økte med om lag 1 prosent i løpet av 1965. Økingen var forholdsvis betydelig i årets første kvartal, men etter avgiftsforhøyelsene i budsjettet våren 1965 gjorde det seg en viss svikt gjeldende i konsumetterspørselen. Mot slutten av 1965 tok det private konsumet seg igjen noe opp, og volumet av detaljomsetningen steg med om lag 2 prosent fra september/oktober 1965 til januar i år.

Utenlandsetterspørselen var kanskje den mest ekspansive faktor i britisk økonomi i 1965. Verdien av vareeksporten for året under ett ble 7 prosent større enn i 1964, og fra 4. kvartal 1964 til 4. kvartal 1965 økte verdien av utførselen med nesten 9 prosent. Stigningen var særlig sterk mot slutten av 1965, og den gunstige eksportutviklingen ser ut til å ha fortsatt

i de første måneder av 1966. I februar var således verdien av vareeksporten nesten 5 prosent større enn i siste kvartal 1965.

Importstigningen i året som gikk var ubetydelig. Dette hadde i første rekke sammenheng med at lageroppbyggingen avtok, men også med innføringen av importavgiften. For året under ett var verdien av vareimporten om lag 1 prosent større enn i 1964. De siste oppgaver som gjelder januar og februar i år viser at verdien av vareimporten (sesongjustert) da lå vel 2 prosent over nivået fra 4. kvartal i fjor.

I løpet av 1965 ble underskottet på driftsregnskapet sterkt redusert. Foreløpige oppgaver for 4. kvartal 1965 viser omtrent balanse, men det var fortsatt et betydelig underskott når en ser driftsregnskapet og de langsiktige kapitaloverføringer under ett. Sesongjusterte oppgaver for januar og februar 1966 viser et vareimportoverskott som i gjennomsnitt for de to måneder ligger omtrent på samme nivå som underskottet i 4. kvartal i fjor.

I V e s t - T y s k l a n d ble produksjonsveksten merkbart svakere fra og med sommeren 1965, en utvikling som ser ut til å ha fortsatt i de første måneder av 1966. Den sesongjusterte indeks for industriproduksjonen viste omtrent ingen stigning i annet halvår 1965. I de to første måneder av 1966 lå den sesongjusterte produksjonsindeksen noe over nivået fra 4. kvartal i fjor, men produksjonen var fremdeles ikke større enn på samme tidspunkt ett år tidligere. Det er først og fremst i investeringsvareindustrien av svakhetstegn har gjort seg gjeldende. I løpet av annet halvår 1965 falt produksjonen her etter sesongjusterte oppgaver med hele 7 prosent, mens det både i råvare- og konsumvareindustrien var en svak øking i produksjonen i samme periode.

Den svakere produksjonsveksten har sikkert for mange bransjers vedkommende sammenheng med at produksjonskapasiteten nå er meget sterkt utnyttet og at det er knapt om arbeidskraft. Arbeidsmarkedet er svært stramt, og tallet på ledige lå både i februar og mars en god del lavere enn det som har vært vanlig for denne tid av året. Også tallet på ledige plasser var noe mindre enn på samme tid i fjor, men det var likevel mellom to og tre ledige plasser for hver arbeidsledig person.

En del av forklaringen på den svakere produksjonsveksten må likevel søkes på etterspørselssiden. Veksten i industriens samlede ordretilgang ble merkbart svakere utover sommeren 1965, og i annet halvår i fjor var ordretilgangen gjennomgående mindre enn omsetningen, slik at industriens ordreserver sank. Tall for februar i år viser at den samlede ordretilgangen i industrien lå 4,5 prosent over februartalet for i fjor, mens januartallet hadde ligget på samme nivå som ett år tidligere. Det er først og fremst investeringsvareindustrien som har

hatt svikt i ordretilgangen. I januar lå tilgangen på nye ordrer i denne industrigruppe nesten 4 prosent lavere enn på samme tidspunkt i 1966, og etter sesongjusterte oppgaver var januartallet i år hele 12 prosent lavere enn tallet for mai/juni i fjor. Februartallet tok seg igjen noe opp, men lå likevel bare 3 prosent over fjorårsnivået. Det er mulig at den svake ordretilgang i investeringsvareindustrien til en viss grad gjenspeiler at denne industrigruppe tidligere har hatt meget høy kapasitetsutnyttning og lange leveringstider. Bestillinger som ellers ville gått til vest-tysk industri kan derfor ha blitt plassert i utlandet. I de senere måneder er det imidlertid tydelig at kapasitetsutnyttningen i investeringsvareindustrien har gått ned.

Mens utviklingen i investeringsetterspørselen således har bidratt til å dempe produksjonsveksten, har konsumetterspørselen holdt seg sterk helt til det siste. I gjennomsnitt for de to siste måneder av 1965 var volumet av detaljomsetningen hele 8 prosent større enn i samme periode ett år tidligere. En så vidt sterk stigning kan en imidlertid - på bakgrunn av inntektsutviklingen - ikke regne med i månedene som kommer. Stigningstakten i den gjennomsnittlige timefortjeneste for menn i industrien avtok noe i løpet av 4. kvartal 1965 (+8 prosent over nivået ett år tidligere). Deflatert med konsumprisindeksen - som lå 4 prosent over fjorårsnivået - betyr dette en reallønnsstigning på 4 prosent i forhold til siste kvartal 1964. Foreløpige tall for stigningen i detaljomsetningsvolumet for januar 1964 tyder på at stigningstakten i det private konsumet har vært noe i underkant av dette.

Utlandsetterspørselen som i første halvår 1965 bare gav svake impulser til vekst, tok seg merkbart opp mot slutten av året. Til dette bidrog særlig konjunkturoppsvinget i Frankrike og Italia og den fortsatte høykonjunktoren i Sambandsstatene. Vareeksporten steg sterkt både i november og desember, og også januar- og februartallene for i år lå høyt over fjorårsnivået. Etter sesongjusterte oppgaver lå verdien av vareeksporten i perioden desember-februar 6-7 prosent over nivået i foregående tremånedersperiode. Verdien av vareimporten som steg sterkt i første del av 1965, har derimot på det nærmeste holdt seg uendret siden høstmånedene i fjor. Månedstallene for verdien av vareimporten i januar og februar 1966 lå etter sesongjusterte oppgaver på samme nivå som i august 1965.

Utviklingen i eksport- og importtallene siden høstmånedene i fjor har ført til en stadig og merkbart endring i landets varebalanse. Mens det i månedene august-september i fjor var et vareimportoverskott på gjennomsnittlig vel 300 mill. D.M., etter sesongjusterte oppgaver, var det i de to første måneder i år et vareeksportoverskott av omtrent samme størrelsesorden.

Det oppsvinget i F r a n k r i k e s økonomi som tok til på forsommeren i fjor fortsatte fram gjennom året, men det ser ut til at ekspansjonstakten ble noe svakere omkring årsskiftet. Den sesongjusterte indeks for industriproduksjonen, som steg måned for måned fra og med mai 1965, falt med 2 prosent fra desember i fjor til januar i år. Dette betyr at for industrien under ett lå produksjonen i årets første måned bare ubetydelig over nivået fra september i fjor. Et annet markant trekk er ellers den ujamne utvikling fra industrigruppe til industrigruppe. Innenfor bilindustrien har det vært sterk produksjonsvekst. Også andre industrigrupper som framstiller varige forbruksvarer og konsumvareindustriene ellers har hatt en viss produksjonsframgang. I råvareindustriene og særlig innenfor industrigrupper som produserer investeringsvarer har det derimot vært stagnasjon eller meget liten produksjonsvekst.

På arbeidsmarkedet har situasjonen stort sett endret seg lite hittil under oppsvinget. Det er fortsatt en betydelig arbeidsledighet - i januar og februar i år var tallet på ledige 10 000 - 15 000 større enn på samme tid året før og hele 60 000 større enn i januar og februar for to år siden. Et nytt trekk i bildet er imidlertid at etterspørselen etter arbeidskraft ser ut til å ha tatt seg noe opp i det siste. Fra og med desember i fjor har tallet på ledige plasser ligget over fjorårsnivået, men fremdeles godt under nivået fra to år tilbake.

Under oppsvinget våren og sommeren 1965 var det i den indre økonomi særlig konsumetterspørselen som viste tegn til stigning. Mens verdien av detaljomsetningen i 1. kvartal 1965 bare lå 3,5 prosent over foregående års nivå, var vekstratene i 2. og 3. kvartal henholdsvis 9,5 prosent og 13 prosent. Mot slutten av 1965 ble veksten i detaljomsetningen svakere. I november og desember 1965 økte omsetningen med henholdsvis 7,5 og 5 prosent i forhold til de tilsvarende måneder året før. Disse vekstrater svarte omtrent til stigningen i den gjennomsnittlige timefortjeneste i industrien som i 4. kvartal var rundt 6 prosent i forhold til 4. kvartal 1964.

De private investeringene viste liten eller ingen øking i 1965 trass i at det ble gjennomført en rekke pengepolitiske tiltak fra myndighetenes side med sikte på å stimulere investeringsetterspørselen. Årsaken var etter alt å dømme å finne i en betydelig ledig produksjonskapasitet i næringslivet, og en av virkningene var at konjunkturoppsvinget ble forholdsvis moderat og svært ujamnt fordelt på de ulike deler av næringslivet. For om mulig å få til en øking i de private investeringer framla regjeringen i mars i år et forslag om at bedriftene skal få adgang til å trekke fra i skatten et beløp svarende til 10 prosent av sine investeringsutgifter. Det er ventet at dette tiltaket, hvis det blir satt i verk, vil bidra til å understøtte den øking i de private investeringer som er planlagt for inneværende år.

Den sterkeste drivkraften i fransk økonomi i annet halvår 1965 var etter alt å dømme utenlandsetterspørselen. Vareeksporten tok seg kraftig opp fra vårmånedene av, og i annet halvår 1965 var verdien av vareeksporten hele 15 prosent større enn i samme periode året før. Den sterke stigningen i vareeksporten fortsatte i de to første måneder av 1966, da eksportverdien lå vel 12 prosent over fjorårsnivået. Verdien av vareimporten som i første halvår 1965 hadde ligget godt under fjorårsnivået, tok til å stige igjen mot slutten av året etter hvert som produksjon og etterspørsel steg. Denne utvikling ser ut til å ha fortsatt i de første måneder i år - i januar lå importverdien 10 prosent og i februar 17 prosent over fjorårsnivået. Vareimportoverskottet som i begynnelsen av 1964 hadde ligget på godt over 500 mill. frcs. i gjennomsnitt pr. måned, ble i løpet av annet halvår 1964 og første halvår i fjor sterkt redusert. I 3. kvartal var det et vareeksportoverskott på nesten 200 mill. frcs. Etter hvert som vareimporten tok seg opp igjen mot slutten av 1965, utviklet det seg på nytt et importoverskott som særlig i januar men også i februar var ganske betydelig.

I I t a l i a fortsatte produksjonsframgangen fram mot årsskiftet og i de første måneder av 1966. Industriproduksjonen var i 4. kvartal 1965 vel 8 prosent større enn i samme periode ett år tidligere, og i januar i år lå produksjonen 10 prosent over fjorårsnivået. Produksjonsframgangen etter det kraftige tilbakeslaget i 1964 har nå vart i om lag ett år, men framgangen har vært nokså ujamnt fordelt, og det er fremdeles mange bransjer som ikke er kommet med i oppsvinget. Til de industrigrupper som har hatt sterkest vekst hører stålindustrien og industrier som er basert på mineraloljeforedling. Også konsumvareindustriene har hatt produksjonsframgang. Derimot er investeringsvareindustriene og bygge- og anleggsvirksomheten ennå ikke i nevneverdig grad kommet med i oppsvinget.

Sett under ett er det fremdeles mye ledig produksjonskapasitet i italiensk økonomi. De siste tall for arbeidsledigheten viser dessuten at landet har store ledige reserver av arbeidskraft. I januar i år ble det registrert litt over 1 million arbeidsledige, dvs. 21 prosent flere enn i samme måned i fjor og hele 42 prosent flere enn i januar 1964. En forutsetning for å få en bedre utnytting av arbeidskraft og produksjonskapasitet i tiden framover vil trolig være at investeringsaktiviteten tar seg opp. Av særlig stor betydning vil utviklingen i bygge- og anleggsaktiviteten være.

Hittil under oppsvinget har det mest dynamiske elementet på etterspørselssiden vært vareeksporten. Eksportverdien økte i første halvår 1965 med over 20 prosent i forhold til nivået i samme periode året før, og i årets to

siste kvartaler var de tilsvarende vekstrater henholdsvis 15 og 19 prosent. Fra og med annet halvår 1965 har også vareimporten vist en stigende tendens, men stigningstakten har vært betydelig svakere enn for eksportens vedkommende.

I den innenlandske etterspørsel er det som i Frankrike først og fremst konsumetterspørselen som har vist øking, mens stagnasjonen i investeringsetterspørselen etter alt å dømme har fortsatt helt fram til siste årsskifte. Stagnasjonen har sikkert sin bakgrunn i den store ledige produksjonskapasitet som næringslivet har, og den lar seg derfor ikke så lett motvirke ved de pengepolitiske tiltak som har vært gjennomført. Stigningen i den private konsumetterspørsel har vært stimulert bl.a. av stigningen i lønnsinntektene som i de tre første kvartalene av 1965 var forholdsvis betydelig. Den gjennomsnittlige timefortjeneste lå fra 8 til 10 prosent over nivået året før, og dette tilsvarte en reallønnsstigning over året på 4-5 prosent. Fra og med 4. kvartal har stigningen i timefortjenesten - og dermed reallønnsstigningen - vært betydelig svakere. I 4. kvartal 1965 og i januar i år lå den gjennomsnittlige deflaterede timefortjeneste henholdsvis 2,3 og 2,5 prosent over fjorårsnivået. Det er mulig at dette etter hvert vil føre til noe svakere vekst i det private konsumet. I så fall vil det videre oppsvinget bli enda mer avhengig av at det lykkes å finne midler til å stimulere den private investeringsetterspørsel.

I S a m b a n d s s t a t e n e ble det mer og mer klart at konjunkturoppgangen tiltok i styrke mot slutten av 1965. Utviklingen i de første månedene i år har ytterligere bekreftet denne tendens, og det gjør seg nå gjeldende flere og flere tegn på etterspørselspress i landets økonomi.

Bruttonasjonalproduktet i faste priser økte etter foreløpige og sesongjusterte oppgaver med 1,9 prosent fra 3. til 4. kvartal i fjor. Fra 1. til 2. og fra 2. til 3. kvartal var de tilsvarende vekstrater henholdsvis 1,0 prosent og 1,6 prosent. Regnet over året var stigningen i bruttonasjonalproduktet hele 6,7 prosent fram til 4. kvartal i fjor.

Veksten i industriproduksjonen har vært enda sterkere. I 4. kvartal 1965 var industriproduksjonen rundt 8,5 prosent større enn i samme periode året før. I hver av de tre første månedene i år økte produksjonen etter sesongjusterte oppgaver med ytterligere om lag 1 prosent. På fem måneder - fra oktober i fjor til mars i år - har den sesongjusterte produksjonsindeksen steget med 5,4 prosent eller hele 13 prosent regnet som årlig rate. Produksjonsøkningen har vært sterkest for varige varer - fra oktober i fjor til februar i år +5,9 prosent - mot bare +3 prosent for ikke-varige varer. Det er særlig produksjonen av forsvarsmateriell og av investeringsvarer som har trukket indeksen opp. For konsumvarer og for råvarer har produksjonsøkningen i de senere måneder vært forholdsvis moderat.

Kapasitetsutnyttningen for industrien under ett lå ved årsskiftet på 91 prosent, mens 92 prosent kapasitetsutnyttning blir ansett som den mest optimale både av industrien og av myndighetene. Utnyttingsgraden varierer imidlertid en god del fra industri til industri, og i årets to første måneder ble det for flere bransjer meldt om kortsiktige leveringsvanskeligheter og store uoppfylte ordreserver. For inneværende år regnes det med at produksjonskapasiteten i industrien vil øke med om lag 7 prosent. Dette skulle muliggjøre en fortsatt betydelig produksjonsøking uten at alvorlige kapasitetsproblemer melder seg.

Det kan imidlertid bli vanskelig å skaffe arbeidskraft i tiden framover. Sysselsettingen har steget meget sterkt i de senere måneder, og arbeidsledigheten har gått kraftig ned. I februar i år lå den sesongjusterte arbeidsledighetsprosent på 3,7 - det laveste nivå siden 1954, og i mars var prosenten 3,8. Den sterke stigningen i det gjennomsnittlige tallet på arbeidstimer pr. uke i industrien er et ytterligere tegn på tilstramningen på arbeidsmarkedet. Mens det gjennomsnittlige tallet på arbeidstimer pr. uke i september i fjor lå på 40,9, var det i februar i år kommet opp i 41,6, dvs. høyere enn noen gang i etterkrigstiden. Noen alminnelig mangel på arbeidskraft er det ennå ikke tale om i Sambandsstatene, men i mange industrier klages det over store vansker med å skaffe nok kvalifisert arbeidskraft.

Industriens ordretilgang tok til å stige meget sterkt igjen mot slutten av 1965, etter at bestillingene i vår- og sommermånedene i fjor hadde holdt seg noenlunde stabile. Oppgaver for januar og februar i år viser at stigningen i ordretilgangen fortsetter, men i mer moderat tempo enn i de siste måneder av 1965. Den sterkeste stigningen i ordretilgangen gjelder varige varer. Både i 1964 og i 1965 har tilgangen på nye ordrer her ligget betydelig over leveringene. Ordreserverne har derfor økt, særlig sterkt siden høstmånedene i fjor.

Foruten de økte forsvarsutgiftene i samband med krigen i Vietnam var det fra slutten av 1965 først og fremst lageroppbyggingen og investeringene i fast realkapital som gav impulser til konjunkturoppsvinget. I 4. kvartal i fjor økte de samlede lagerbeholdninger ifølge sesongjusterte oppgaver med 10,1 milliarder dollar regnet på årsbasis. De tilsvarende tall for 2. og 3. kvartal i fjor var henholdsvis 6,4 og 7,6 milliarder dollar. Lageroppbyggingen fortsatte i januar i år, men var ikke like sterk som i siste kvartal i fjor. Bakgrunnen for oppsvinget i lageretterspørselen er produsentenes forventning om prisstigning og et ønske om å sikre seg mot leveringsvanskeligheter som alt har gjort seg gjeldende i enkelte bransjer.

Bedriftenes investeringer i fast realkapital steg sterkt mot slutten av 1965, og i 4. kvartal i fjor var økingen over året 15 prosent. Boliginvesteringene holdt seg derimot stort sett uendret gjennom 1965. For inneværende år

ser det ut til at en fortsatt kan regne med sterk vekst i bedriftenes investeringssetterspørsel. De siste oppgaver som foreligger viser at bedriftene på nytt har justert sine investeringsplaner oppover, slik at de nå planlegger å øke investeringene med 16-17 prosent i forhold til 1965. For industrien alene er den planlagte øking på hele 21 prosent.

For konsumetterspørselen var utviklingen mot slutten av 1965 omtrent slik en skulle vente på bakgrunn av inntektsstigningen. Oppgavene over detaljomsetningen for januar og februar i år viser derimot ingen stigning. Det er mulig dette til en viss grad henger sammen med de økte trygdeavgifter som ble innført fra årsskiftet, men mer tilfeldige utslag har sikkert også satt sitt preg på tallene. I mars steg detaljomsetningen igjen med 1 prosent. Den siste undersøkelsen over konsumentenes kjøpeplaner tyder på at konsumentene fortsatt bedømmer sine fortjenestemuligheter meget optimistisk og at de vil øke sine kjøp av varige forbruksvarer sterkt i tiden framover.

Etterspørselspress i Sambandsstatene har etter hvert ført til en sterkere indre prisstigning. Engrosprisindeksen har i seks måneder på rad vist oppgang, og særlig har stigningen vært sterk siden oktober i fjor (+ 6,3 prosent regnet som årlig rate). Prisstigningen har for en stor del vært sesongbetinget og konsentrert om jordbruksprodukter og bearbeidde matvarer, men også for industrivarer har det vært en klart stigende tendens. Stigende kostnader ved en sterkere kapasitetsutnyttning i mange bransjer gir en del av forklaringen på prisstigningen, men de store ordreservene har nok også motivert mange produsenter til å sette prisene opp.

Myndighetene i Sambandsstatene følger nå pris- og kostnadsutviklingen med stor oppmerksomhet, og tiltak med sikte på å motvirke etterspørselspresset blir for tiden overveid. I begynnelsen av desember i fjor ble diskontoen satt opp fra 4 til 4,5 prosent, og i mars i år vedtok Kongressen en skattelov med enkelte forhøyelser av indirekte skatter og en framskynding av innbetalingene av visse direkte skatter. Det er regnet med at disse skatteøkinger for kommende budsjettår vil bety en merinntekt på 4,8 milliarder dollar. Det regnes ikke med at disse tiltak vil innebære en tilstrekkelig sterk demping av etterspørselen, og Presidenten har varslet at ytterligere skatteforhøyelser kan bli aktuelle i den nærmeste framtid.

I N o r g e er hovedtrekkene i konjunkturbildet stort sett de samme som da Økonomisk utsyn over 1965 ble skrevet ved årsskiftet. Den innenlandske etterspørsel er fortsatt meget sterk, og utenlandsetterspørselen holder seg godt oppe. Produksjonsveksten i de senere måneder har jamt over vært noe sterkere enn utviklingen i høstmånedene i fjor syntes å skulle tyde på. Arbeidsmarkedet er - når en ser bort fra noe større vinterledighet enn vanlig - fortsatt meget stramt, men hovedinntrykket er at det i økonomien under ett hersker god balanse mellom etterspørsel og produksjonsmuligheter. Likevel synes det klart at veksten nå er svakere enn den var i første halvår 1965. Et visst forbehold i bedømmelsen må en imidlertid ta her fordi så mange av konjunkturtallene for årets første måneder er sterkt påvirket av den strenge vinteren. Det er således mulig at oppsvinget i vårmånedene i år vil bli relativt sterkere enn det var på samme tid i fjor.

Reviderte tall for 4. kvartal i fjor viser at bruttonasjonalproduktet i faste priser da var 6,0 prosent større enn i samme periode året før. Dette var prosentvis like sterk vekst over året som i 3. kvartal. Det tyder på at produksjonsveksten holdt seg godt oppe gjennom hele 1965. Et liknende inntrykk gir tallene for industriproduksjonen. Fra oktober i fjor til januar i år steg den sesongjusterte indeks for industriproduksjonen med nesten 5 prosent. Produksjonen falt noe av igjen i februar, men dette kan trolig for en stor del føres tilbake til de vanskelige værforholdene. Det er således kjent at flere bedrifter innenfor den kraftkrevende industri har hatt vansker med kraftforsyningen på grunn av vannmangel. Is- og snøforholdene har vanskeliggjort tilførselen av råstoff i industrier som bruker trevirke og i betydelig grad hemmet bygge- og anleggsvirksomheten. Det er således typisk at det særlig var produksjonen av vareinnsatsvarer til bygge- og anleggsvirksomheten som viste svikt i februar. Innenfor investeringsvareindustrien har produksjonsveksten - når en ser bort fra variasjoner fra den ene måned til neste - fortsatt i samme sterke tempo helt til det siste. Også for eksportvarer har produksjonsveksten vært betydelig - om enn ikke fullt så sterk som i første halvår i fjor. Et nytt trekk i bildet er det derimot at produksjonen av konsumvarer har tatt seg kraftig opp etter den forholdsvis svake utviklingen i sommer- og høstmånedene i fjor. For årets to første måneder under ett var industriproduksjonen omtrent 6 prosent større enn i samme periode året før. Dette var noe svakere vekst over året enn fra 1964 til 1965 (+ 6,9 prosent), men sterkere enn veksten i 4. kvartal i fjor (+ 5,2 prosent).

På arbeidsmarkedet har situasjonen i vintermånedene i år vært influert av de vanskelige værforholdene. Stigningen i tallet på sysselsatte lønnstakere

fra samme tidspunkt året før har vært svakere enn vanlig, og arbeidsledigheten har vært noe større enn forrige vinter. Likevel har utslagene vært mindre enn en kanskje kunne ha ventet og sterkt konsentrert om næringene skogbruk og byggevirksomhet. Ved utgangen av januar og februar var det i disse to næringene til sammen sysselsatt henholdsvis 4 650 og 9 050 færre lønnstakere enn på samme tid i 1965. Den registrerte arbeidsledighet på de samme to tidspunkter var henholdsvis 300 og 4 250 større enn ett år tidligere. I mars sank ledigheten sterkt slik at det ved utgangen av måneden var 900 færre ledige enn på samme tid i fjor. Ved utgangen av februar i år var det i alt sysselsatt 4 650 flere lønnstakere enn på samme tidspunkt i 1965.

De siste oppgaver over ordretilgang og ordreserver i industrien som gjelder 4. kvartal i fjor, gir et nokså uensartet bilde. I jern- og metallindustrien steg ordretilgangen meget sterkt i forhold til 4. kvartal året før. Særlig var økingen markert for primær jern- og metallindustri (+ 58 prosent), der langtidsavtaler om leveringer til utlandet slo sterkt ut. Men også i annen jern- og metallindustri - der investeringsaktiviteten innenlands betyr mer - økte ordretilgangen sterkt. Innlandsordrene i denne industrigruppe gikk opp med 14 prosent, mens eksportordrene økte med hele 70 prosent i forhold til 4. kvartal 1964. Den motsatte ytterlighet representerer kjemisk industri, der ordretilgangen i 4. kvartal i fjor lå lavere enn ett år tidligere, og ordreserverne gikk sterkt ned. I en mellomstilling kommer tekstilindustrien og bekledningsindustrien. For begge industrier var ordretilgangen noe større enn i samme kvartal 1964, og ordreserverne viste en svak øking.

Investeringssetterspørselen er etter alt å dømme fortsatt meget sterk og utgjør den viktigste drivkraft i konjunkturforløpet. De siste oppgaver over planlagte og utførte investeringer i bergverksdrift, industri og kraftforsyning, som er fra februar, viser en planlagt investeringsøkning på 26 prosent fra 1965 til 1966, mens det tilsvarende tallet i november i fjor var 22 prosent. Den planlagte investeringsøkningen er særlig sterk for maskiner (+ 45 prosent), men betydelig også for bygninger og anlegg (+ 18 prosent). Det er ingen grunn til å tro at byggeløveordningen og kredittilgangen vil muliggjøre en så sterk investeringsøkning i 1966 som plantallene gir uttrykk for, men tallene gir likevel inntrykk av at investeringspresset i norsk økonomi for tiden er meget sterkt.

I bygge- og anleggsvirksomheten har aktiviteten i vintermånedene i år vært sterkt preget av de uvanlig vanskelige værforholdene. Igangsettingen har for de fleste typer bygg ligget godt under fjorårsnivået. I tremånedersperioden desember-februar ble det for alle typer bygg under ett satt i arbeid et byggeareal som var 8 prosent mindre enn i samme periode i fjor. Samtidig ble det

tatt i bruk et betydelig større areal enn i fjor, trolig fordi virksomheten p.g.a. værforholdene særlig måtte konsentreres om innendørs fullføringsarbeider. Resultatet av disse tendenser er at arealet av bygg under arbeid i det siste ikke har ligget like meget over fjorårsnivået som tidligere. Mens det samlede byggeareal under arbeid ved årsskiftet var 8,8 prosent større enn ett år tidligere, var det tilsvarende tallet ved utgangen av februar 4,5 prosent.

Som påpekt i Økonomisk utsyn over året 1965 var næringslivets lagerbeholdninger særlig av egne produkter meget store høsten 1965. Ved utgangen av 3. kvartal i fjor var lagerbeholdningene av norskproduserte varer for eksport og for innenlandsk forbruk henholdsvis 19 prosent og 8 prosent større enn ett år tidligere. Lagerbeholdningene høsten 1965 var sterkt influert av de midlertidig store lagre av sildemjøl, og det ser ut til at lagersituasjonen for eksportbedriftene under ett bedret seg noe i årets siste kvartal. For norskproduserte varer til innenlandsk forbruk utviklet lagerbeholdningene seg omtrent sesongnormalt i siste kvartal i fjor. Ved årets utgang var lagerbeholdningene i industri og engroshandel under ett 9 prosent større og lagerbeholdningene av egne produkter i industrien 13 prosent større enn ett år tidligere.

Det private konsumet økte uvanlig svakt i 1965 sett i forhold til inntektsutviklingen. Regnet i faste priser var økingen over året ifølge det reviderte nasjonalregnskap bare 2,6 prosent. Oppgaver over detaljomsetningen for årets to første måneder tyder heller ikke på at konsumetterspørselen har tatt seg særlig sterkt opp i det siste. Deflatert med konsumprisindeksen viste riktignok omsetningstallene en øking på henholdsvis 7,8 og 4,0 prosent i forhold til januar og februar i fjor. Men her må en ta hensyn til at omsetningen i de to første måneder i fjor - som en ettervirkning av omsetningsavgiftsforhøyelsen - var unormalt liten. Sammenlikner en derimot med tall for de to første måneder av 1964, blir økingen i omsetningsvolumet meget beskjeden - bare 2 prosent på to år regnet for januar-februar under ett.

Avsetningsmulighetene for norsk vareeksport i årets to første måneder må fortsatt kunne karakteriseres som stort sett gode. De oppnådde priser var ^{riktignok} /for flere viktige produkters vedkommende lave, men det ser ut til at markedsforholdene i det siste har bedret seg noe for avisepapir og metaller. I de tre siste måneder i fjor lå verdien av vareeksporten høyt (+ 14 prosent) over nivået i samme periode ett år tidligere. Veksten over året var omtrent like sterk i januar i år, mens februartallet bare var 4 prosent større enn i fjor. Foruten sterk svikt i utførselen av tremasse og brenselstoffer var det i februar i år også noe lavere eksport av kjemikalier og av maskiner og transportmidler, unntatt skip. Utførselen av fisk og fiskehermetikk og av metaller lå imidlertid fortsatt høyt over

fjorårsnivået. Foreløpige tall for verdien av vareutførselen i mars viser en øking på hele 16 prosent i forhold til samme måned i fjor.

Verdien av vareinnførselen som i de tre første kvartaler i fjor steg sterkt på grunn av lageroppbygg av importvarer, endret seg forholdsvis lite fra høstmånedene i fjor fram til februar. I januar og februar i år lå importverdien utenom skip henholdsvis 13 prosent og 4 prosent over fjorårsnivået. Som i de foregående måneder var det sterk importøkning for maskiner og transportmidler utenom skip, + 12 prosent i januar og + 16 prosent i februar, regnet i forhold til de samme måneder i fjor. De foreløpige marstallene viser en rekordmessig høy vareimport. Importverdien kom opp i hele 1 413 mill. kr., eller 19 prosent mer enn i samme måned i fjor.

Driftsregnskapet med utlandet i årets to første måneder viste balanse, mens det i samme periode i fjor var et underskott på 120 mill. kr. Vareimportoverskottet i de to første måneder i år var en del større enn i samme periode i fjor, men nettovalutafraktene og eksporten av skip økte med henholdsvis 90 mill. kr. og 75 mill. kr. i forhold til januar-februar 1965. De totale gull- og valutabeholdninger (etter den nye definisjon i Byråets oppstilling av utenriksregnskapet) gikk ned med 143 mill. kr. - fra 5 692 mill. kr. ved årsskiftet til 5 549 mill. kr. ved utgangen av februar.

Utenriksregnskap for januar-februar 1966. Foreløpige tall. Mill.kr.

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 14, 1966)

	Januar - februar			
	1965		1966	
	Eksport	Import	Eksport	Import
I. Driftsregnskap				
A. Varer og tjenester				
1. Varer ¹⁾	1 453	2 017	1 565	2 187
2. Skip, nybygde	39	349	15	329
3. Skip, eldre	41	5	135	21
4. Nettovalutafrakter av skip i utenriksfart	700	-	790	-
5. Reisetrafikk	56	50	49	50
6. Andre tjenester	226	154	272	159
A. i alt	<u>2 515</u>	<u>2 575</u>	<u>2 826</u>	<u>2 746</u>
Eksportoverskott	-	.	80	.
Importoverskott	.	60	.	-
B. Renter og stønader				
	Inngang	Utgang	Inngang	Utgang
1. Renter	42	101	45	122
2. Stønader	29	30	30	33
B. i alt	<u>71</u>	<u>131</u>	<u>75</u>	<u>155</u>
Rente- og stønadsunderskott	.	60	.	80
Overskott på driftsregnskapet	-	.	-	.
Underskott på driftsregnskapet	.	120	.	-
II. Kapitalregnskap				
A. Langsiktige kapitaltransaksjoner				
(i) Offentlig forvaltning	94	19	4	20
a. Lån fra utlandet, staten	3	17	1	15
b. Lån fra utlandet, kommuner	89	1	-	5
c. Andre finansobjekter	2	1	3	-
(ii) Finansinstitusjoner	37	31	73	9
a. Lån fra utlandet	36	30	71	7
b. Andre finansobjekter	1	1	2	2
(iii) Andre innenlandske sektorer	474	339	304	279
a. Lån fra utlandet	411	249	262	233
1. Offentlige foretak	179	8	-	6
2. Rederier	227	236	229	225
3. Andre	5	5	33	2
b. Direkte investeringer i Norge ²⁾ ..	45	2	19	2
c. Lån til utlandet	16	75	22	39
d. Andre finansobjekter	2	13	1	5
A. i alt	<u>605</u>	<u>389</u>	<u>381</u>	<u>308</u>
Langsiktige kapitaltransaksjoner netto	<u>216</u>		<u>73</u>	
B. Kortsiktige kapitaltransaksjoner				
(i) Offentlig forvaltning	2	1	7	-
(ii) Finansinstitusjoner	514	472	566	504
1. Norges Bank	306	6	405	7
a. Fordringer	306	-	405	-
b. Gjeld	-	6	-	7
2. Forretnings- og sparebanker	202	460	159	486
a. Fordringer	-	189	-	107
b. Gjeld	202	271	159	379

1) Omfatter også varer utenom handelsstatistikken.

2) Inklusive lån og aksjer m.v.

Utenriksregnskap for januar-februar 1966 (forts.)

	Januar - februar			
	1965		1966	
	Inngang	Utgang	Inngang	Utgang
B. Kortsiktige kapitaltransaksjoner (forts.)				
(ii) 3. Andre finansinstitusjoner	6	6	2	11
a. Fordringer	-	-	1	-
b. Gjeld	6	6	1	11
(iii) Andre innenlandske sektorer	42	98	127	161
a. Fordringer	17	75	48	132
b. Gjeld	25	23	79	29
B. i alt	558	571	700	665
Kortsiktige kapitaltransaksjoner netto		13	35	
Netto kapitaltransaksjoner i alt(A + B)	203		108	
Av dette gull og valuta (se spesifikasjonen).	(67)		(143)	
Overskott på driftsregnskapet	-	.	-	.
Underskott på driftsregnskapet	.	120	.	-
Uforklart differanse		83		108
I alt	203	203	108	108
		Endring		Beholdning
		1/1-	1/1-	Pr.
		28/2	28/2	28/2
		1965	1966	1965
				1966
S p e s i f i k a s j o n e r:				
Gull- og valutabeholdninger				
I. Reserveposisjon i IMF	-	-	179	179
II. Norges Bank	-306	-405	2 298	2 833
a. Gull	-	-	219	219
b. Bankinnskott og verdipapirer	-306	-405	2 079	2 614
Offisielle gull- og valutabeholdninger etter				
IMF-definisjonen (I + II)	-306	-405	2 477	3 012
III. Utenlandske banker: kroneinnskott i Norges				
Bank	-6	-7	22	16
IV. Forretnings- og sparebanker	189	107	1 115	1 616
V. Utenlandske banker: kroneinnskott i forret-				
nings- og sparebanker	-16	-19	174	188
VI. Andre sektorerers valutabeholdninger	28	129	921	1 125
Totale gull- og valutabeholdninger				
(I + II - III + IV - V + VI)	-67	-143	4 317	5 549
Kortsiktig lånegjeld	-53	-206	1 031	1 337
		Januar - februar		
		1965	1966	
Nettoopplåning i utlandet for skipsfart	-65		64	
Av dette:				
Rederienes opptak av lån ¹⁾	236		238	
- Rederienes avdrag på lån ¹⁾	252		239	
Finansinstitusjonenes opptak av lån for				
rederier (netto) ²⁾	-7		36	
Endring i rederienes forskottsbetalinger ved				
skipsimport ³⁾	42		-29	
Utlån (netto) ved eksport av nybygde skip	-15		-20	
Utlån (netto) ved eksport av eldre skip	36		-11	

1) Post II A (iii) a 2 og del av II B (iii) b.

2) Del av postene II A (ii) a og II B (ii) 2 og 3 b.

3) Del av post II B (iii) a.

Utenrikshandelen i mars 1966. Foreløpige tall

Statistisk Sentralbyrås foreløpige oppgaver over verdien av utenrikshandelen uten skip i mars 1966 viser en innførsel på 1 413 mill.kr. og en utførsel på 987 mill.kr. De tilsvarende tall for februar var 1 034 mill.kr. og 740 mill.kr.

I mars 1965 viste oppgavene over verdien av utenrikshandelen uten skip en innførsel på 1 189 mill.kr. og en utførsel på 850 mill.kr.

Engrosprisindeksen pr. 15. mars 1966 (1961 = 100)

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 12, 1966)

Statistisk Sentralbyrås engrosprisindeks pr. 15. mars 1966 var uendret fra måneden før, 111.

Engrosprisindeks (prisindeks for førstegangsomsetningen innen landet). 1961=100

	Febr. 1965	Mars 1965	Febr. 1966	Mars 1966
Matvarer	113	114	115	114
Drikkevarer og tobakk	114	114	115	115
Råvarer	110	109	108	108
Fast brensel, brenselolje og elektrisk kraft ..	104	104	103	103
Animalske og vegetabiliske oljer og fett	124	125	126	126
Kjemikalier	105	105	106	108
Bearbeidde varer	107	107	111	111
Maskiner og transportmidler	105	105	107	108
Forskjellige ferdigvarer	109	110	110	110
T o t a l	109	109	111	111
Konsumvarer	111	111	112	112
Ikke-varige produksjonsmidler	109	109	111	111
Av dette: Byggematerialer	109	109	113	114
Varige produksjonsmidler	104	105	106	107

Konsumprisindeksen pr. 15. mars 1966 (1959 = 100)

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 12, 1966)

Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks pr. 15. mars 1966 steg 1,0 poeng fra måneden før, fra 124,0 til 125,0.

Matvareprisene trakk indeksen opp 0,58 poeng. Stigningen skyldes vesentlig oppgang i prisene på poteter, grønnsaker, egg, mjølk og fløte.

Gruppen bolig, lys og brensel trakk indeksen opp 0,11 poeng og gruppen andre utgifter 0,24 poeng. Av stigningen i denne siste gruppen skyldes 0,10 poeng økte priser på medisiner og 0,07 poeng økt kringkastingsgebyr.

Indekstall 1959 = 100

	Febr. 1965	Mars 1965	Febr. 1966	Mars 1966
Matvarer	122	123	124	125
Alkoholholdige drikkevarer	124	124	125	125
Tobakk	125	125	125	125
Bolig, lys og brensel	119	119	122	123
Klær og skotøy	117	117	121	121
Andre utgifter	121	122	127	127
<u>T o t a l</u>	<u>120,8</u>	<u>121,7</u>	<u>124,0</u>	<u>125,0</u>

Skipsopplegg pr. 31. mars 1966

(Førrige kvartalsmelding ble offentliggjort i SU nr. 3, 1966)

Statistisk Sentralbyrås statistikk over skipsopplegg gjelder skip som ligger opplagt i norske havner, og omfatter bare skip over 500 bruttotonn som ligger uvirksomme med avmønstrert mannskap på grunn av fraktmarkedets stilling. Skip som reparerer, venter på plass ved verksted eller som midlertidig er tatt ut av fart som ledd i selskapets disposisjoner, er ikke tatt med.

Norske handelsskip i opplag ved utgangen av måneden

	I alt		Tørrelastskip		Tankskip	
	Skip	Br.tonn	Skip	Br.tonn	Skip	Br.tonn
1964: Januar	5	14 121	4	5 810	1	8 311
Februar ...	7	16 309	6	7 998	1	8 311
Mars	18	118 360	9	13 412	9	104 948
April	16	163 727	3	4 190	13	159 537
Mai	20	242 721	2	2 997	18	239 724
Juni	24	300 604	1	1 815	23	298 789
Juli	27	345 232	-	-	27	345 232
August	18	225 848	1	1 126	17	224 722
September..	10	100 898	1	1 126	9	99 772
Oktober ...	5	41 515	1	1 126	4	40 389
November ..	4	29 287	1	1 126	3	28 161
Desember ..	2	9 647	1	1 126	1	8 521
1965: Januar	3	11 188	2	2 667	1	8 521
Februar ...	3	3 854	3	3 854	-	-
Mars	3	3 854	3	3 854	-	-
April	3	3 854	3	3 854	-	-
Mai	1	11 377	-	-	1	11 377
Juni	1	11 377	-	-	1	11 377
Juli	3	17 965	2	6 588	1	11 377
August	2	14 778	1	3 401	1	11 377
September..	-	-	-	-	-	-
Oktober ..	-	-	-	-	-	-
November ..	-	-	-	-	-	-
Desember ..	-	-	-	-	-	-
1966: Januar	-	-	-	-	-	-
Februar ...	1 ¹⁾	1 293	1	1 293	-	-
Mars	1 ²⁾	2 483	-	-	1	2 483

1) Byggeår 1920. 2) Byggeår 1948.

Veitrafikkulykker med personskade. Januar-mars 1966

Tallene er foreløpige. De endelige tall ventes å bli høyere.

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 12, 1966)

Tabell 1. Tallet på ulykker og drepte og skadde personer

	Ulykker med personskade	Personer drept eller skadd			
		I alt	Drept ¹⁾	Alvorlig skadd ²⁾	Lettere skadd
1965: Januar-februar	722	968	61	385	522
Mars	362	491	19	180	292
Januar-mars	1 084	1 459	80	565	814
1966: Januar-februar ³⁾	869	1 133	35	438	660
Mars	365	466	28	180	258
Januar-mars	1 234	1 599	63	618	918

1) Død innen 30 dager etter ulykken. 2) Alvorlig skade: Brudd, knusninger, alvorlige skår og flenger, indre skader og alle skader som førte til innleggning i sykehus. 3) Tallene er rettet.

Tabell 2. Personer drept eller skadd i mars 1966, etter trafikantgruppe

	Drept eller skadd i alt	Drept	Alvorlig skadd	Lettere skadd
Bilførere	116	3	30	83
Bilpassasjerer	123	6	40	77
Motorsykel- og scooterførere	14	1	4	9
Mopedførere	21	-	13	8
Passasjerer på motorsykel, scooter og moped	2	-	-	2
Sykkelførere	30	1	13	16
Sykkelpassasjerer	-	-	-	-
Akende	15	1	8	6
Fotgjengere	143	14	72	57
Andre	2	2	-	-
I alt	466	28	180	258

Tabell 3. Personer drept i januar-mars 1966, etter trafikantgruppe og aldersgruppe

	I alt	Under 8 år	8-14 år	15-19 år	20-24 år	25-64 år	65 år og over
Bilførere	11	-	-	-	4	5	2
Bilpassasjerer	7	-	-	-	-	7	-
Motorsykel- og scooterførere	1	-	-	1	-	-	-
Mopedførere	-	-	-	-	-	-	-
Passasjerer på motorsykel, scooter og moped	-	-	-	-	-	-	-
Sykkelførere	3	-	-	-	-	2	1
Sykkelpassasjerer	-	-	-	-	-	-	-
Akende	6	4	-	-	-	2	-
Fotgjengere	32	8	1	2	-	7	14
Andre	3	-	1	-	-	2	-
I alt	63	12	2	3	4	25	17

Elever og lærere i fag- og yrkesskoler 1965-66

Statistisk Sentralbyrås undervisningsstatistikk viser at fag- og yrkes- skolene hadde til sammen 72 816 elever pr. 1. oktober 1965. Det var 3 247 eller om lag 5 prosent flere elever enn året før.

Tabell 1. Elever i fag- og yrkesskoler

	1962-63	1963-64	1964-65	1965-66
Fagskoler for jordbruket	2 839	2 834	2 959	2 995
Yrkesskoler for håndverk og industri	20 765	23 558	26 165	28 694
Maritime skoler	4 092	4 381	4 537	4 485
Merkantile skoler	16 508	18 787	20 230	19 476
Etatskoler	1 698	1 818	1 001	826
Skoler for helsestell og sosialt arbeid..	4 098	4 378	4 759	5 700
Skoler for husstell o.l.	2 104	2 139	2 217	2 284
Lærerskoler	5 511	6 256	7 168	7 787
Andre skoler	415	500	533	569
Alle skoler	58 030	64 651	69 569	72 816

Nesten to femteparter av elevene gikk på yrkesskoler for håndverk og industri. Ved disse skolene var elevtallet 10 prosent høyere høsten 1965 enn ett år tidligere. Også ved de andre hovedgrupper av skoler økte elevtallet, bortsett fra maritime skoler, merkantile skoler og etatskoler hvor samlet elevtall var snautt 4 prosent lavere enn året før.

Vel fire femteparter av fag- og yrkesskoleelevene gikk på heltids- eller dagkurser, mens 16 prosent var elever ved deltid- eller kveldskurser. Elevtallet på heltidskursene økte med 7 prosent fra 1964 til 1965, mens elevtallet på deltidskursene viste en tilsvarende prosentvis nedgang.

Tabell 2. Lærere i fag- og yrkesskoler

	1964-65				1965-66			
	Lærere i full post			Lærere i time- post	Lærere i full post			Lærere i time- post
	I alt	Med lærer- utdan- ning	Uten lærer- utdan- ning		I alt	Med lærer- utdan- ning	Uten lærer- utdan- ning	
Fagskoler i landbruket	434	337	97	88	433	334	99	104
Yrkesskoler for hånd- verk og industri	1 879	1 471	408	1 400	2 109	1 654	455	1 539
Maritime skoler	444	416	28	282	471	448	23	282
Merkantile skoler	678	517	161	720	652	525	127	683
Etatskoler	27	17	10	264	28	20	8	228
Skoler for helsestell og sosialt arbeid	288	194	94	1 458	345	224	121	1 636
Skoler for husstell o.l.	310	291	19	337	313	281	32	361
Lærerskoler	576	547	29	305	596	568	28	280
Andre skoler	34	30	4	154	36	32	4	179
Alle skoler	4 670	3 820	850	5 008	4 983	4 086	897	5 292

Pr. 1. oktober 1965 var det i alt tilsatt 4 983 lærere i full post og 5 292 lærere i timepost ved fag- og yrkesskolene. Det var 7 prosent flere heltidsansatte lærere og om lag 6 prosent flere timelærere enn året før. Ca. 18 prosent av lærerne tilsatt i full post manglet godkjent pedagogisk utdanning.

Forretningsbankenes utlån i utenlandsk valuta¹⁾ pr. 31. desember 1965. Mill.kr.
 (Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 39/40, 1965)

Låntakergrupper	Utlån pr.			
	30/6-64	31/12-64	30/6-65	31/12-65
1. Bergverksdrift m.v.	-	1	-	-
2. Industri	159	216	190	179
a) Næringsmiddel-, drikkevare- og tobaksindustri	9	10	4	5
b) Tekstil- og bekledningsindustri m.v..	3	5	3	5
c) Tre-, møbel- og innredningsindustri m.v.	-	-	1	2
d) Treforedlingsindustri	13	18	15	15
e) Lær- og gummivareindustri	1	2	1	2
f) Kjemisk industri, kull- og mineral- oljeforedling	8	36	20	23
g) Jord- og steinvareindustri	11	12	20	6
h) Primær jern- og metallindustri	7	15	14	26
i) Jern-, metallvare- og maskinindustri.	15	18	25	8
j) Elektroteknisk industri	7	3	4	2
k) Skipsbyggingsindustri	85	96	82	70
l) Annen transportmiddelindustri	-	-	-	9
m) Diverse industri	-	1	1	6
3. Kraft- og vannforsyning	7	7	-	-
4. Varehandel	57	87	72	60
5. Sjøtransport	681	638	624	523
6. Annen samferdsel	4	3	2	9
7. Andre næringer	15	15	11	10
8. Utlandet	6	11	15	31
I a l t	929	978	914	812

1) Til andre enn banker.

Avlingane i hagebruket 1965. Revidert oppgåve

I Statistisk ukehefte nr. 47, 1965, gav Statistisk Sentralbyrå førebels oppgåve over avlingane i hagebruket.

For nokre fylke har ein fått korrigererte oppgåver på grunnlag av resultatata frå frukttreteljinga i 1965. Det er no rekna med 4,8 mill.frukttre i alt. Samla fruktavling i 1965 er utrekna til 62 000 tonn, mot 67 000 tonn etter førebels oppgåve.

For hagebær og grønsaker er det ikkje nemnande korreksjonar. Samla bæravling er utrekna til 30 000 tonn og samla grønsakavling til 135 000 tonn.

	Talet på einingar		Avling		Prosent av eit middels- år
			Kg pr. eining	Tonn	
Sommareple	700 000	tre	13,2	9 217	65
Vintereple	2 297 000	"	14,9	34 180	61
Eple i alt	2 997 000	"	14,5	43 397	62
Pærer	438 000	"	18,2	7 978	67
Plommer	986 000	"	7,7	7 577	41
Kirsebær, søt- og sur-	365 000	"	8,3	3 013	62
Frukt i alt	4 786 000	"		61 965	59
Rips	1 861 000	buskar	5,3	9 848	91
Stikkelsbær	1 086 000	"	3,8	4 173	91
Solbær	2 380 000	"	3,1	7 397	87
Jordbær	9 630	dekar	666	6 415	98
Bringebær	4 031	"	489	1 971	90
Hagebær i alt				29 804	91
Blomkål	6 242	"	1 420	8 865	105
Sommar- og haustkvitkål ...	5 183	"	2 507	12 993	103
Vinterkvitkål	11 103	"	3 284	36 458	90
Annan kål	748	"	901	674	96
Kål i alt	23 276	"	2 534	58 990	95
Gulrot	15 526	"	3 133	48 638	102
Bønner	1 400	"	381	534	50
Hageerter i alt (konserves og andre)	5 321	"	393	2 093	95
Purre	1 020	"	2 270	2 315	98
Selleri	566	"	1 448	820	94
Raudbeter	959	"	1 902	1 823	98
Matlauk	2 748	"	2 395	6 583	103
Rabarbra	260	"	3 848	1 001	100
Agurkar på friland	1 913	"	155	296	27
Tomatar " "	34	"	426	14	39
Sum grønsaker på friland 1)				123 107	97
Agurkar under glas	179 000	m ²	19,0	3 390	99
Tomatar " "	727 000	m ²	12,3	8 919	102
Sum grønsaker under glas 1)	906 000	m ²		12 309	101
Grønsaker i alt 1)				135 416	97

1) Grønsaker i småkulturar og kjøkkenhagar er ikkje rekna med.

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 3, 1966

Tallene er mottatt i tiden 13/4 - 19/4 1966 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korreksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

D a n m a r k (tabell 76)

Verdi av utenrikshandelen:

a) Innførsel	Kol.	D.a	Februar	1608	(1621)
b) Utførsel	"	D.b	Februar	1318	(1286)

S v e r i g e (tabell 77)

Arbeidsløyse	"	A	Mars	35,3	(53,9)
Øyeblikkelig rente på statsobligasjoner	"	F	Februar	5,61	(5,16)

S t o r b r i t a n n i a (tabell 78)

Detaljomsætningsindeks	"	D	Februar	129	(129)
Øyeblikkelig rente på statsobligasjoner	"	H	Februar	6,50	(6,44)
Reuter's råvareindeks, uketall	"		11/4-15/4	113	(113)
Engrosprisindeks	"	J	Februar	116	(116)
Valutabeholdning	"	M	Mars	1276	(1303)

F r a n k r i k e (tabell 79)

Produksjonsindeks, industri	"	B	Februar	133	(130)

V e s t - T y s k l a n d (tabell 80)

Arbeidsløyse	"	B	Mars	141,4	(235,8)
Volum av utenrikshandelen:					
a) Innførsel	"	F.a	Februar	159	(165)
b) Utførsel	"	F.b	Februar	143	(143)
Bytteforhold	"	G	Februar	106	(106)

B e l g i a (tabell 81)

Verdi av utenrikshandelen:

b) Utførsel	"	D.b	Januar	25168	(30856)

S a m b a n d s s t a t e n e (tabell 82)

Sysselsetting	"	B	Mars	72000	(71551)
Arbeidsløyse	"	C	Mars	3000	(3158)
Moody's råvareindeks, uketall	"		11/4-15/4	108	(107)
Timefortjeneste	"	L	Mars	2,68	(2,67)